

Region Västmanland
Regionhuset
721 89 Västerås

Årsuppföljning 2024 av regional plan för transportinfrastruktur i Västmanlands län

Inledning

Trafikverket Mellersta Region översänder härmed årsuppföljning 2024 av regional plan för transportinfrastruktur i Västmanlands län. Uppföljningen av beslutad plan kommenteras per åtgärd i texten och i tabellform.

De ekonomiska ramarna justeras varje år efter upparbetning. Om ett län har förbrukat mindre än den beslutade ramen innebär det att länet sparat medel till framtiden. Om länet har upparbetat mer än den beslutade ramen innebär det att länet lånat medel av framtiden. Vissa länsplaner har en lägre upparbetningsgrad under första delen av planperioden, för att kunna justera då det kommer stora kostsamma projekt längre fram i planperioden. Andra länsplaner har en högre upparbetningsgrad första delen av planperioden då de har eller haft stora projekt i produktion. I tabell 1 visas upparbetningsgraden för varje län 2022-2024 i förhållande till den totala planperioden 2022-2033, omräknat till planens prisnivå (2021-02). I bilaga 1 redovisas utfallet 2022-2024 för varje projekt i Västmanlands län.

Tabell 1: Upparbetningsgrad 2022-2024, Trafikverket Mellersta regionen, mnkr

Län	Ram länsplan 2022-2033 (fast prisnivå 2021-02)	Utfall 2022-2024 omräknat till planens prisnivå (2021-02)	Upparbetningsgrad år 2022-2024 i % av beslutad länsplan 2022-2033
Uppsala, C, 03	1 934,66	182,89	9,45 %
Södermanland, D, 04	1 363,09	280,88	20,6 %
Värmland, S, 17	1 110,07	161,01	14,5 %
Örebro, T, 18	1 161,99	369,75	31,8 %
Västmanland, U, 19	989,93	101,1	10,2 %
Dalarna, W, 20	1 039,63	212,1	20,4 %
Gävleborg, X, 21	1 061,87	153,6	14,5 %

Sammanfattning för Västmanland län

Under 2024 genomfördes åtgärder i Västmanlands län för totalt ca 64,1 mnkr. I bilaga 1 redovisas det totala utfallet under planperiodens första år 2022-2024. I tabell 2 redovisas utfall och upparbetsgraden för endast statlig medfinansiering.

Västmanlands län har haft ett lågt utfall mot ramarna de tre första åren i planperioden. Utdragna utrednings- och projekteringskedan har lett till att åtgärder inte kommit igång i den takt som var planerat. De namngivna objekten Riksväg 66 Bäckbymotet – Norrleden och Väg 66 Oti – Fagersta som fortfarande är i tidigt skede är exempel på detta. Medfinansiering från berörda kommuner samt samfinansiering från nationella medel för cykelåtgärder leder också till en lägre förbrukningsgrad av de regionala medlen från länsplan.

En åtgärd som gått starkt under 2024 är åtgärd kollektivtrafiksatsningen Hållplatser linje 21 och 24 i Västerås som hade ett utfall på 16,3 mnkr.

Utfallet 2024 var cirka 30 mnkr högre än tidigare år (2022-2023) vilket delvis beror på att flertalet projekt lämnat planeringsskedet och gått in i bygghandlings- samt produktionsskede. GC-väg Ransta – Kumla kyrkby, väg 723 påbörjade under året sin produktion och var den åtgärd med näst högst utfall på 10,2 mnkr. Under 2025 kommer ytterligare projekt påbörja produktion och Västmanlands län är i god position till högre förbrukningsgrad nästkommande år. Det finns därmed medel att förbruka baserat på upparbetsgraden av beslutad länsplan.

Statlig medfinansiering går fortsatt starkt i Västmanland och hade ett totalt utfall på cirka 14 mnkr för samtliga åtgärdsområden, högst utfall samt störst efterfrågan har gång- och cykelåtgärder samt trafiksäkerhetsåtgärder.

I nedan rubriker redovisas årsuppföljningen i respektive projekt i textform. För mer information kring utfallet går det bra att kontakta Fredrik Eriksson, Trafikverket.

Större investeringar (Namnsatta åtgärder) > 50 mnkr

Effektivare trafikering på Bergslagspendeln. Fortsatt samverkan inom Trafikverket under 2024 för att planera det kommande genomförandet. Förstudie kring genomförandet av utredningsarbeten blev klart under 2024. Beställning på lantmåteriförrättning (Etapp 1) och bullerutredning (Etapp 2) är skickad.

Riksväg 66 Bäckbymotet – Norrleden, förbättringar längs väg 66 förbi Erikslund, Västerås i form av kapacitets- och framkomlighetsåtgärder. Projektet har under 2024 gjort ett omtag efter att projektledare bytts ut. Projektering pågår i enlighet med den utredning som tagits fram och fortsätter under 2025.

Väg 66 Oti - Fagersta, MLV, mötteseparering av väg 66 från Oti-korsningen väg 66/250 in mot Fagersta för att möjliggöra målstandard 100 km/h. Det ingår även ändrad utformning av korsning Secovägen samt åtgärder för kollektivtrafik, passager och anslutningar. Säkring av tid, kostnad och innehåll (TKI) pågick under 2024 efter att ha avvaktat utvecklingen av svinpesten. TKI-säkringen levererades under hösten och planläggningsprocessen planeras påbörja under 2025.

Mindre investeringar (Smärre åtgärder) < 50 mnkr

Kollektivtrafikåtgärder

Hållplatser linje 21 och 24, åtgärden omfattar att tillgänglighetsanpassa 28 hållplatslägen. Produktion och projektering har pågått på båda linjer där flertalet hållplatslägen hade ÖFT 2024, resterande planeras att färdigställas under 2025.

Väg 693 Irsta kollektivtrafikåtgärder, har under året genomfört avslutande arbeten.

Gång- och cykelåtgärder

GC-väg Köping – Munktorp, väg 558, anläggandet av ett cykelstråk från befintlig cykelväg i korsning väg 558 / Norsavägen för att sen ansluta till enskilt vägnät cirka 700 m österut. Åtgärden ingår i projektet för

motorväg E18 som ingår i nationell plan. Åtgärden har haft produktion och färdigställts under 2024, vissa avslutande arbeten återstår inför 2025. Medfinansierad av Köpings kommun.

GC-bana, Ekbacken/Enhagen till Tidö-Lindö, medfinansieras av Västerås stad. Arbetet med planläggningsprocessen har pågått för båda sträckor, etapp 1 är inlämnad för planprövning och etapp 2 planeras till 2025. Produktion planeras påbörja 2025. Medfinansieras av Västerås stad.

GC-väg Ransta - Kumla kyrkby, väg 723, har under 2024 haft produktion för hela sträckan. ÖFT under 2025. Belysning utförs av Sala kommun i enlighet med upprättat avtal. Medfinansieras av Sala kommun.

GC-väg Hallstahammar - Lyckhem, väg 252, Hallstahammars kommun medfinansierar åtgärden med 50%. Pågått produktion och förberedande arbete inför leverans av stålbro som kom på plats i slutet av året. Två planerade hållplatslägen utgick ur projektet på grund av behov av vägplan.

GC-väg Västerås - Tortuna, väg 692, har efter genomförd ÅVS och ställningstagande tilldelats projektledare och genomgår TKI-säkring.

GC Kumlavägen, ingår i projektet för GC-väg Kumla Kyrkby – Sala väg 70. Ska säkerställa GC-koppling Sala - Kumla Kyrkby. Projektering och förberedelse inför inlämning till planprövning har pågått under 2024.

Ny bytespunkt & säker passage Fagersta, väg 68, projektet tog under året omtag av innehållet där det beslutades att GC-vägen ska drivas som ett kommunalt objekt av Fagersta kommun då den förbinder tätortsstråk vilket faller inom kommunens ansvar. Kommunen ges möjlighet att söka statlig medfinansiering istället. Åtgärden prioriterades om och omfattar ny bytespunkt för kollektivtrafik, passage samt framkomlighetsåtgärd och är beställt mot Underhåll.

Trafiksäkerhetsåtgärder

Väg 68 genom Fagersta, åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten och öka framkomligheten längs väg 68 genom Fagersta. Innebär förbättrade hållplatsutformningar, ökad framkomlighet för tunga transporter och säkerhet för oskyddade trafikanter. Projektet kunde efter att de behövt pausa på grund av svinpesten fortsätta under 2024 och har färdigställt produktion.

Korsningsåtgärd på väg 233/250, Västmanland, förbättra trafiksäkerheten genom att göra om en fyrvägs korsning till två förskjutna trevägs korsningar. Arbetet med vägplan har pågått under året och den lämnades in till planprövning i slutet av året. Samarbetet kring ledningsflytt har behövt samverkas med Skinnskattebergs kommun under året.

Väg 68/69 genom Norberg, förbättring av två korsningspunkter längs väg 68/69 genom Norberg för att gynna trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Förbättrade refuger och tydligare skyltning ska öka framkomligheten för gång- och cykeltrafik. Åtgärden beställdes och färdigställdes under 2024.

Räckesåtgärder, under 2024 har Underhåll genomfört ett antal räckesåtgärder längs regionala vägar för att förbättra trafiksäkerheten. Sträckor som färdigställts är Irsta väg 693, Fagersta väg 250, Karmansbo väg 596, Västerås väg 66. Behovet har uppstått baserat på inspel från allmänheten, kollektivtrafikmyndigheten, kommuner och inventering av Underhåll.

Åtgärdsvalsstudier och utredningar

ÅVS Brister i trafiksäkerhet och framkomlighet i Kvicksund.

Riksväg 56 genom Kvicksund uppfattas som en barriär genom samhället, både för gående, cyklister och bilister och är även en utmaning för framkomligheten för det anslutande vägnätet. Kvicksundsbron agerar även barriär mellan de norra och södra delarna av Kvicksund. Nyckelövägen till Sandabadet har även varit föremål i studien. Syftet med ÅVS:en har varit att belysa de brister och behov och finna lösningar. Studien avslutades under 2024.

Väg 56 Västerås-Sala.

Studien ser över hållplatser, passager och korsningar längs väg 56 norr om Västerås till söder om Sala. Studien planeras att avslutas under 2025.

Statlig medfinansiering av åtgärder på det kommunala vägnätet

Under året har cirka 13,9 mnkr betalats ut i bidrag för beslut som togs inför år 2024 och bidrag från tidigare år som inte slutredovisats. Totalt 35st ansökningar har hanterats under året. Den största utbetalningen på 1,5 mnkr var en slututbetalning till Köpings kommun och deras åtgärd *GC-väg Skogsleden*.

Tabellen nedan visar åtgärdsbudget och utfall för år 2024. Utfallet blev 67 % av ursprunglig budget. Utfallet kan förklaras av att många kommuner ansökt om tilläggsbeslut, totalt 10st för år 2024. Tilläggsbesluten har en sammanlagd kostnad på cirka 4,7 mnkr. 2st ansökningar har delredovisats. Anledningen till att kommuner ansökt om tilläggsbeslut är efterhängande förseningar på grund av den Afrikanska svinpest, även utdragen asfaltering, omtag i projektering och oförutsedda tilläggsarbeten.

Köpings kommun återtog sin ansökan *GCM-passage Järnvägsgatan* som skulle slutredovisas 2024. Under 2024 års ansökningsperiod återtogs 5st ansökningar efter att beslut hade delgivits. Dessa påverkar ej 2024 års utfall men kommande år. Vanligaste anledningen till att kommuner återtar sina ansökningar är att de fått en lägre kommunal budget.

Under året fick även *Ny bussterminal inom resecentrum Västerås stad* beviljat steg 2 beslut och förväntas göra sin första delredovisning under 2025.

En del objekt slutredovisas även till ett lägre belopp än vad som beviljats vilket påverkar utfallet, denna siffra är för 2024 förhållandevis marginell på knappt 1 mnkr.

Statlig medfinansiering för samtliga regioner i Mellersta Regionen har en samlad upparbetningsgrad på 66%.

För mer information kring utfallet går det bra att kontakta Fredrik Eriksson, Trafikverket.

Tabell 1: Åtgärdsbudget och utfall för statlig medfinansiering, 2024 för Västmanlands län. I tkr.

Åtgärd	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall %
Kollektivtrafik	818	2 057	40%
Trafiksäkerhet & miljö	5 007	5 615	89%
Gång och cykel	8 144	13 163	62%
Totalt	13 969	20 835	67%

Bidrag till enskilda vägar

Utfall för enskilda vägar blev totalt 1 337 tkr.

Med vänliga hälsningar

Ivan Andic

Enhetschef Infrastrukturplanering väg
Trafikverket Mellersta Regionen

Bilaga 1: Utfall 2022-2024 regional plan i Västmanlands län, tkr (löpande pris per år)

Åtgärds nr	Åtgärd text	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
1874	Effektivare trafikering på Bergslagspendeln- Etapp 1	0	0	207
2450	Väg 252 GC-väg Strömsholm - Kolbäck	-3 127	0	0
12001	Kolsva korsning väg 250, 590 och 605	193	0	0
14277	Väg 66 Bäckbymotet - Norrleden, trafiksäkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder	702	229	117
14278	Väg 68 genom Fagersta.	997	760	4 108
16338	REGINV SMF U-län Kolltrafik	1 224	2 918	818
16339	REGINV SMF U-län Miljö och TS	5 700	4 515	5 007
16526	GC-bana, Ekbacken/Enhagen till Tidö-Lindö	941	4 114	446
16932	REGINV SMF U-län Gång och cykel	0	604	8 144
16938	GC-väg Ransta - Kumla kyrkby, väg 723	3 227	5 280	10 188
16947	REGINV U-län Enskilda vägar	1 250	913	1 337
17678	Väg 693 Irsta kollektivtrafikåtgärder	13 216	373	119
18107	Hållplatser linje 21 och 24 Västerås	3 448	3 158	16 309
18522	Korsningsåtgärd på väg 233/250, Västmanland	363	3 264	2 185
19539	GC-väg Hallstahammar - Lyckhem, väg 252	19	4 111	2 780
20368	Väg 68/69 genom Norberg	0	0	2 565
20441	GC-belysning i Västerås	0	2 703	0
21881	GC-väg Västerås - Tortuna, väg 692	0	0	153
21882	Ny bytespunkt & säker passage Fagersta, väg 68	0	108	28
21883	Väg 66 Oti - Fagersta, MLV	117	4	125
22383	U-län räffling regionala vägar	950	230	0
22496	Väg 68 Genom Fagersta Belysningsåtgärder	500	0	0
23128	PLmr - ÅVS, FU och utredningar Västmanland REGINV	415	339	40
SSP131153	Västanhed tillgänglighetsanpassning hpl	1 400	0	0
SSP131387	U 250 Hållplatserna Borgvik och nya Hamnvägen	1 843	0	0
SSP131706	Hållplatsåtgärd Bergsgatan Kolbäck samt åtgärd vid busstation i Kolbäck	1 200	0	0
SSP135050	GC-väg Köping - Munktorp väg 558	0	180	3 312
SSP135826	GC Kumlavägen	0	602	1 061
SSP135957	Korsningsåtgärd på väg 66/668, Västmanland	0	0	60
SSP137742	U-län Västerås Irsta väg 693 räcketåtgärd	0	0	353
SSP138831	U-län väg 250 vägräcke Fagersta	0	0	345
SSP139762	U-län väg 596 Karmansbo vägräcken för att hindra avåkning	0	0	3 423
SSP140028	U-län E18/ väg 66 Västerås räcketåtgärder	0	0	848
V8611412	Lv252 Hallstahammar - Surahammar MLV,	306	0	0
	Totalsumma	35 085	34 404	64 077